

«I ja deia lord Byron que **Qui no ama la seua pàtria és incapaç d'amar res.** Replegueu, joves valencians, el llegat cultural dels nostres avantpassats, manteniu-vos fidels a la llengua autòctona, herència rica de glòria pretèrita i de possibilitats.»

La llengua dels valencians (+1972)
Manuel Sanchis Guarner

Set mesos quasi, s'han escolat d'ençà que, pel mes de març, un grup d'amics començarem a treballar en un projecte de revista cultural. Avui, aquell projecte té un nom i una existència material: **la rella** (conreu de lletres), que ara teniu a les mans. No tot ha estat camí planet i per això mateix, ens és indefugible explicar algunes coses.

D'antuvi, sabíem (i sabem) que intentar bastir una revista de caire cultural (en el sentit més vast del terme) al Sud del País Valencià, que no fóra estrictament localista sinó que intentara abraçar tot el nostre país, no era gens fàcil a causa de dues raons essencialment: la primera i més òbvia, era el fet de considerar que si als centres urbans del País amb una important tradició cultural, era molt difícil encetar una publicació, i sobretot que aquesta durara el temps necessari per incidir en el seu entorn, als pobles més allunyats d'aquests centres i amb una minsa tradició cultural, les possibilitats d'una revista eren gairebé inexistentes. La segona raó, estretament lligada a l'anterior, era que tota iniciativa de publicació (i de tantes altres coses) havia (i ha) de superar els planys a mitja veu i les enyorances acomodaticies dels diferents i continuats fracassos dels projectes iniciats en les nostres comarques. Superar aquests dos obstacles, ha estat la principal batalla a guanyar.

La nostra idea inicial d'allò que havia de ser la revista, bàsicament no ha canviat: intentàvem obrir un mitjà de comunicació, on hom pogués reflexionar sobre els diversos aspectes de la cultura, car partíem de la base que som un país normal, amb una llengua i cultura pròpies, però cultura, llengua i país subjugades a una altra llengua, cultura i país. Volíem crear sobretot, un mitjà de comunicació que intentara connectar les comarques meridionals del País Valencià, amb totes les altres que integren els P.P.C.C.

La nostra proposta, es fraccionava en tres parts. Per una banda, **la rella** intentaria oferir un espai on pogueren aparèixer investigacions sobre els diversos aspectes de les

terres del Sud per a donar-les a conèixer a la resta de l'àmbit lingüístic. D'altra banda, la publicació intentaria informar a les gents del Sud de la realitat de la cultura catalana, tendint sempre a integrar-hi la Zona d'Alacant, mitjançant el punt anterior. La tercera part, es limitaria únicament a publicar textos literaris originals, sempre i quan estigueren escrits en, o traduïts al, català.

Després d'exposar l'estructura de la publicació, seria inútil negar algunes coses. Per això, des d'ara i des d'ací, vaja el nostre reconeixement més sincer per a **L'estrof**, revista quadrimestral de poesia, editada a Lleida, i coordinada tan magníficament i extraordinària pel grup «la Gralla i la Dalla». En tot moment ens ha servit de model a seguir. Potser és una de les millors revistes literàries que s'editen als P.P.C.C.

No preteníem fer una revista de literatura, sinó oferir un mitjà on hom pogués parlar, entre d'altres coses, de literatura. Malgrat això, som conscients que el primer número ens ha quedat una mica literari; la culpa no és nostra però. Alguna gent d'altres disciplines, que inicialment s'havia compromés a enviar-nos alguns articles per a aquest número, no ha volgut mullar-se el cul fins veure en què quedava tot aquest projecte. Volem pensar, que ara que ja saben que **la rella** va endavant, al segon número el articles seran més diversos.

El pla inicial de treball era (i és) traure al carrer quatre números. Pensem que és el temps mínim necessari per fer balanç i saber si **la rella** comença a assolir els objectius abans apuntats i, evidentment, analitzar si cal que aquesta continue. No neguem que encara hi ha punts de la revista que no tenim massa o gens clars. Aquests són, quasi exclusivament, problemes de tipus tècnic que esperem solucionar amb l'experiència que ens donaran els propers números.

Malgrat tot, creem que **la rella** té una sèrie de condicions bàsiques per intentar servir de vehicle de comunicació per a una part dels homes i dones que fan la cultura catalana.

No voldríem acabar aquestes paraules sense agrair públicament el recolzament incondicional que hem rebut d'algunes persones. Cal agrir al pintor il·licità Andreu Castillejos, la seua ajuda totalment desinteressada; a Eliseu Climent, el fet que des del principi ens assessorara i ens mostrara el seu entusiasme vers el nostre projecte; a Antonio Amorós i a Manolo Rodríguez, l'ajut personal perquè foren factibles les subvencions econòmiques, sense les quals no; i finalment a Josep Antoni Ybarra, les hores que ens dedicà per acabar de definir la nostra revista, i sobretot, els ànims que ens donà per enfrontar la desídia local.

Baix Vinalopó, octubre de 1983